

ségre figyelt fel, amelynek kiaknázása mindkét fél számára hasznos lenne, és amely – közös erőfeszítésekkel – meg is valósítható.

Végezetül, a kínai állapotok jellemzésére álljon itt *Maurice Line* (a BLLD főigazgatója) Vu-hanban tartott vetítettképes előadásának tapasztalata. Ez az előadás 33 fokos melegben, 95%-os páratartalom mellett, rosszul működő diavetítő és hangszóró közreműködésével zajlott le, de a 600 résztvevő minden képzeletet felülmúló figyelme teljesen eltörpítette a kellemetlen benyomásokat. *Line* végül a kínai küldetést *élete legérdekesebb és legfontosabb útjának* nevezte.

/LINE, M.: Visit to China, June 1980. = Focus on International and Comparative Librarianship, 11. köt. 2. sz. 1980. p. 15–17./

(Novák István)

A tudományos és műszaki tájékoztatás jelenlegi helyzete és jövő kilátásai Kínában

Kínában a tudományos és műszaki tájékoztatás csak 1949, a népköztársaság megalakulása után jöhetett szóba. A tudományos, gazdasági és technológiai elmaradottság felszámolására 1956-ban indított 12 éves terv tűzte ki célul a *Kínai Tudományos és Műszaki Információs Intézet (Institute of Scientific and Technical Information of China, ISTIC)* létesítését is. Az Intézet feladatköre az információs források beszerzésétől az információs szolgáltatásig valamennyi tájékoztatási tevékenységre kiterjed, beleértve az elméleti kutatásokat, új módszerek és eszközök kidolgozását is.

Az 1958-ban tartott első országos tudományos és műszaki tájékoztatási konferencia eredményeként valamennyi tárca felállította központi és regionális információs szerveit.

Az ISTIC fejlődésére jellemző, hogy az alapításakor munkába állt 200 főnyi személyzete mára 1000 főre nőtt. Ebből 600 az információs szakember. Mint országos központ nemcsak a hazai és külföldi szakirodalommal – annak beszerzésével, feldolgozásával és terjesztésével – kapcsolatos információs teendőket látja el, hanem egyszersmind e terület módszertani központjaként is működik.

A szerzeményezés elsődleges szempontja az ország általános fejlődésének elősegítése, a jövő tudományos kutatásához és termeléséhez szükséges technológiák kialakításának szakirodalmi alátámasztásával. Az intézet állománya jelenleg 7000 folyóiratcím, 600 ezer kutatási jelentés, konferencia beszámoló és disszertáció, 6 millió

szabadalmi leírás, 300 ezer szabvány és 300 ezer vállalati kiadvány.

A feldolgozott információkat elsősorban bibliográfiák, fordítások és szemlék formájában adja közre. Ezek között a könyvalakban megjelenő bibliográfiák a legfontosabbak, így a *Guovai Ziliao Mulu*, vagyis a külföldi irodalmi források és a *Zhuanli Ziliao Mulu*, a szabadalmi leírások bibliográfiája. A legújabb külföldi irodalomnak kínaira fordítására példa a *Guovai Keji Dongtai*, azaz a külföldi tudomány és technika jelenlegi állását és trendjeit ismertető kiadvány.

A 300 – néhány kivételtől eltekintve – rendszeresen megjelenő információs kiadvány kiadói munkájának szervezéséért és koordinálásáért a kínai tudományos és műszaki kiadói és fordítói bizottság a felelős.

Az információk terjesztése a hagyományos könyvtári, dokumentációs, fordítási és egyéb ismert információs szolgáltatások útján történik. Ezek mellett az ISTIC kiállítókat, tudományos és műszaki filmbemutatókat rendez, valamint megbeszéléseket szervez a tudományos és műszaki eredmények és technológiák megismertetésére is.

Az ISTIC igyekszik fejleszteni kapcsolatait a különböző országok tudományos és műszaki tájékoztatási intézményeivel. Az Unesco információs programjának kormányközi bizottságában Kína képviselője, s mint ilyen részt vesz az UNISIST különféle értekezletein. Több, mint 60 országgal áll információcsere kapcsolatban, és további kétoldalú kapcsolatok kiépítésén fáradozik.

Az ország általános fejlesztési elgondolásainak keretébe szorosan beletartozik a könyvtár és tájékoztatásügy erősítése is. Az elért eredmények ellenére az e téren világszerte tapasztalható haladáshoz képest az eddigi fejlődés még nem igazán számottevő.

Az eddigi teljesítmények között meg kell még említeni a gépesített információkeresés országos koordinálását, illetve az ehhez szükséges egységes teaurusz kidolgozását. Kísérletek folynak a kínai osztályozási rendszer tökéletesítésére is. Az információs munkának az országos és nemzetközi információcsere szempontjából nélkülözhetetlen egységesítését a tájékoztatás jelenlegi helyzetének elemzése szolgálja.

A kínai egyetemeken, valamint a nagy információs intézményekben és könyvtárakban rendezett tanfolyamokon az információs munka különböző területei számára képeznek ki szakembereket.

/CHUNRONG, N.: Chinese scientific and technical information: present status and future prospects = UNESCO Journal of Information Science and Archives Administration, 11. köt. 2. sz. 1980. p. 74–77./

(Dezső Zsigmondné)

